

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek, Zepolya-utca 1-ső szám, nov. a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Platz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zepolya-utca 1. háza a hirdetés, az előzetesek és a lap szétküldésére vonatkozó felszólítások irásasdját.

Telefon 21. 4410

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkötés szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos

Hirdetési árak: Négy óra 24 kor, Félóra 12, Negyedóra 6, Egy óra 2, - Nyolc szám ára 8 fill. -

Hirdetések

A hirdetésben fogadtatnak el azonnal az összes hirdetés irásasdját.

Megjelenik

veszár- és ünnepnapok kivételével mindenkor délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 169. szám.

Kedd, július 26.

A költségvetés tárgyalása.

Nagybecskerek, július 26.

Mint a parlamentben most folyó tárgyalások menetéből látható, a költségvetést a képviselőház valószínűleg rövid idő alatt elfinjezi.

Ennek valószínűsége egyébként igen természetes, különösen ha elfogulatlanul, nyitott szemmel mérlegeljük azon okokat, a melyek e reményünket valószínűvé teszik.

Ez okokról szólván, mindenekelőtt azon kezdjük, hogy a képviselő urak ki vannak fáradva. Végre is néhány hetet kivéve, a mikor a múlt e ztendei kormányválság ég és föld között lebegtet s a Ház tanácskozásai szüneteltek a múlt évben nem is volt parlament szünet. A múlt év novemberét óta pedig, az igen rövid karácsonyi, husvéti és pünkösdi szüneteket kivéve, szakadatlanul együtt ül a Ház. Ha az ülések e szakadatlan sorához hozzávesszük, hogy legtöbbször délután három óráig tanácskozott a Ház s ha hozzávesszük, hogy március közepéig szenvedélyes, kemény, izgatott harcok dúltak, a melyek próbára tették a legerősebb idegeket is, s ha figyelembe vesszük, hogy csak most, az utolsó két héten is heves küzdelem folyt az egész vonalon, bátran kimondhatjuk, hogy a Ház türelme elfogyott, ereje kimerült, munkakedve alá szállott. Ezt a testében-lelkében kifáradt s pihenőre áhítózó parlamentet nagy és érdekes kérdések sem volnának képesek hosszabb időn át együtt tartani, annál kevésbé a költségvetés.

A második ok, a mely miatt mi a költségvetés sietős letárgyalását reméljük, az, hogy nemcsak a képviselők fáradtak bele, de az ország is belefáradt és beleunt a politikába. Aratás folyik, egész esztendő munkájának eredményét most takarítják be. A vagyonos osztály fürdőbe utazott. A polgárság és a nép nyakig van a mun-

kában. A képviselőházi beszédeket nem olvassa senki. Senkit sem érdekelnek már még a legragyogóbb szónoklatok sem. A „hazabeszélés“ chance-ai is mód felett leszálloztak. Még a kerületek sem hederitenek rá a tisztelt képviselőjük veritékes, kánikulai erőlködésére.

A harmadik ok azonban a legplauzibilisebb: nem volna semmi célja a küzdelem folytatásának. A kormány állását nem gyengíthetik meg vele, a magukét meg nem erősíthetik. Se oka, se értelm, se célja tehát annak, hogy egy teljesen kifáradt Házban s egy egészen más dolgokkal elfoglalt közvélemény dacára hosszú monologokat tartsanak az ellenzéki képviselő urak. Elcsépejt, unalmas monologokat elcsépejt tárgyakról.

Az őszi kampány hangulatának, frissességének, erejének, érdekességének és sikerének rovására megy minden nap, amellyel a képviselőház a kánikulában együtt marad. Nem gondoljuk, hogy ezt az ellenzéki pártok be ne lássák.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 1/2 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

Tanügyi kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hajas Eszter németpalánkai állami polgári iskolai helyettes tanítónőt a nagyikindai állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónővé nevezte ki.

Csávossyalapítvány. A Csávossyalapítvány ügyében Csávossy Béla országgyűlési képviselő tudatja az érdekeltekkel, hogy az alapítvány ösztöndíjaira a pályázatokat csak szeptember 15-én fogja kiírni. Ugyanakkor lehet a pályázatok feltételeit is teljes részletességgel meg tudni.

A „TORONTÁL“ tárcája.

A gyarló asszony.

A „Torontál“ eredeti tárcája. — I.

A legszebb nyári est volt. Néma csönd honolt Kecskés Pál uram tanyája fölött. A hold csak gyéren világította be a ház környékét s az épület közelében levő nyárfák lombozata rejtelmesen susogott.

A házbeliek már lepihentek.

A fiatal menyecske meggyőződően arról, hogy ferje ura mélységesen alszik, ruhát rántott magára s kifelé indult.

Reszketett, pedig nem volt hideg. A nyárfák az udvar hátsó részében sűrűséget képeztek, oda tartott. Alig ért a fak közé, egy ösmerős hang szólt felé:

— Itt vagyok már, édes szerelmem, nagyon vártalak. Alszik az urad?

— Igen, de ugy felek, megásd előbb-utóbb nyomára jön viszonyunknak és akkor mindkettőnknek vége lesz. Eddig még mitsem sejt. Mindig habozok, mikor el kell ide jönnöm, de, ha elgondolom, hogy itt közelemben vagy, nem tudok a szívemnek parancsolni.

Tari Józka, a menyecske még leánykori kedvese, erős mellére buzta a gyöngé asszonyt s csókjaival halmozta el arcát. Ha világos lenne, láthatnánk, hogy tagbaszakadt, szép, barna legény s nem esoda, hogy a menyecske még most is vonzódik hozzá.

Felédett az azután mindent a világon, csak azt tudta, hogy a legényt kimondhatatlanul szereti.

A hold sarlója felhő mögé bujt, teljes sötétség állott be.

Soká tartott még a titokzatos, izgatott szerelmi suttogás...

II.

Kecskés Pál nem az az ember volt, aki a mulatságot megvetette volna. Szorgalmas, derék gazda hírében állott, de azért bizony némelykor csak kirugott a hámfából.

Most is ott ivott többedmagával a falu korszmájában és igen rózsás színben látta a világot.

Magyarnak ilyenkor cigány is kell, az is került a tapasztfőruk köréből.

Éppen tíz-dézer danolta el kedvenc nótáját hegedűszó kísérettel. Ugy van, hogy: „Piroslik a kecskeragó szőlő árka mellett...”

Mikor belefáradt az éneklésbe, beszélgetni kezdett társával.

Ott volt a többek között feleségének hajdani kéréje is, Ferenczi Daniel, ki tudta, hogy az asszony megcsalja az urát és kit nagyon bántott, hogy hályog van a férj szemén.

Oda ült Kecskés mellé s magyarázgatni kezdett neki valamit, amibe az belesapadt.

— Lehetetlen, kigyelmed csalódik. Az én feleségem tenne ilyesmit?! Csak tudnék bizonyosat, megfojtanám őket!

— Én csak azt mondtam el, a miről az egész faluban tárgyalnak. Bár ne volna igaz! Nagyon sajnálom kigyelmedet.

A jó mulatságnak vége lett. Kecskésben a féltékenység és düh kezdett forni. Hamarosan széjjel oszoltak.

III.

Derűre boru. A családi boldogságot felváltotta az örökös béktelenség. Kecskés gyakran szemére hányta az asszonynak, mit hallani a faluban.

— Nem hittem volna, hogy olyan csalfa légy, hátam mögött szeretőt tartasz. Azért vettelek el szegény lány létedre s kényeztettelek, mint valami uridámát. De csak vagyek én valamit észre, teszek róla, tudom Istenem!

— Hát hisz kigyelmed az ilyen kózsá hiteknek? Nem tagadom, Józka üldözött szerelmével, de én soh'se hallgattam meg, mindenkor elutasítottam. Tudja kigyelmed, hogy annak idején ő is megkért, hozzá mehettem volna, ha akarom. Nem emlékezik kigyelmed a köri bátra, mikor tánc közben ott hagytam a szoba közepén — legnagyobb szegényére — azért, mert megakartá csókolni a nyakamat? (Persze, sok lett volna akkor reá a tanu.)

Jutott neki eszébe, de az nem változtatott a dolgon. A kiben a féltékenység ördögét felébresztették, bajos azt más nézetre birni.

Kecskésné élete pokolivá lett. Férje minden nap durvább lett hozzá. Érezte, hogy valamit tennie kell. Vagy kitépi szívéből Tari iránti szerelmét vagy előli magát. Urát otthagyni nem akarta. Eszébe jutott neki az eskü, mit az oltárnál tett az örök hűségéről.

Jóskát hamarosan elutasítani nem volt elég ereje. Soká készült hozzá.

Egy alkalommal Kecskés több napra távozott hazulról. Lovakat vitt a vásárra.

Józka ezt mindjárt megtudta, első este már beállított a menyecskehez.

A szerencsétlen asszony már határozott.

összeszólalkoztak, ugyannyira, hogy a lelkész a korusra ment s a kántort a hívek előtt leszidta. Az eset nagy izgalmat keltett a hívek között úgy, hogy az istentisztelet után bezárták a templomot, hogy a papot oda többet nem éreztik be. Este harangozni kellett volna, azonban Eisele Ferenc plébános nem juthatott a templomba, mert a kulcsokat a hívek magukkal vitték. Erre a sekrestye ablakait bezuzatta s így a templomba hatolt, majd belülről fölnyitotta a templom ajtaját. A templom előtt nagy tömeg gyűlt össze s mivel a pap a nép magatartását fenyegetőnek látta, revolverével háromszor kilőtt a templomból, szerencsére azonban a golyók semmi bajt sem okoztak. Az eset hírére csakhamar megjött a csendőrség, amely a népet szétesztette s a templomot a további intézkedésig őrizet alá vette. Az esetről a községi előljáróság különben a következő sürgőnyt menesztette a temesvári püspökséghez:

Róm. kath. püspöki hatóság

Temesvár.

Tegnap délután a róm. kath. hívek a lelkész és kántor között áldás alatt történt incidens miatt a templomot bezárták és a kulcsokat magukkal vették. Este a lelkész, Eisele Ferenc harangoztatás végett a sekrestyébe vezető ablakot bezuzatta és a templomba hatolt. A templom bezárt ajtaját erőszakkal kinyitotta s a templom belsejéből kilőtt revolverből. Templom előtt egész nap csendőrség posztol. Kérünk intézkedést.

A megyés püspök a nagy feltűnést keltő ügyben táviratilag rendelt el vizsgálatot.

— **Kiss Ernő szobra.** Kiss Ernő vértanu tábornoknak Nagybecskerekben emelendő szobra javára újabbán a következő adományok érkeztek be: Wéhner Györgyne gyűjtése 34 korona, Dömötör Pál kir. táblai bíró Zombor 3—, Főszolgabíró Léva 8—, Tiszatárján község (Borsodmegeye) 2—, Pancsova thjf. város közönsége 30—, Csongrádmegeye közönsége 50—, Vasmegeye közönsége 50—, Kolozsmegye közönsége 15 20, Jász-N-Kun-Szolnokmegeye közönsége 50—, Várszeghy Sándor Nyitraegerszeg 6—, Komárom sz. kir. város közönsége 50—, Bégaszentgyörgy község 100—, Schleib Miklós gyűjtése Katalinfalva 82 60, Körjegyző Nográd-Kálló 930, Boór Lajos Bakony Szombathely 51 10, Hegedűs János adománya 15 94, Simonffy Alajos Balázsfalva 10—, Szepsey Mihály Tor-Vásárhely gyűjtése 63 20, Geschek János Újpest 20 40, Hódmezővásárhelyi 1848/49-es honvédegyet 35 05, Pozsonyvármegye közönsége 100—, Tót Aradac község adománya 10—, Málnay Endre 2—, Pénzügyigazgatóság 17—, Tót-Aradac község gyűjtése 8 62, Kokits Sándorné gyűjtése 46—, Thöresz Jakab gyűjtése 19—, Hollstein Ede gyűjtése 26 20, Borsodmegeye közönsége 50—, Torontalmegye közönsége 1000—, Abauj-Tornamegye közönsége 30—, Andrassy Zsigmond gyűjtése 67—, Radonits Gyula gyűjtése 104—, Bély Jánosné Győr 5—, S. Tóth Mihályné Mezőtur

Aliq tette be Tari maga után az ajtot s köszönt jó estét, izgatottan szólott hozzá:

— Én már nem bírom ki tovább ezt a nyomoruságos életet, hogy mit kell szenvednem, azt csak én tudom. Uram már gyanakodik, folyton becsmérel és szid. Akár milyen nehezemre is esik, kijelentem, hogy többé ne gyere hozzám. És ha nem fogadod szavam s tovább is utamat jársz, véget vetek életemnek. Folytonos gyalázatban nem akarok tovább élni. Történjen bármi is velem, de szerelmünknek vége kell, hogy legyen.

A legény visszatáncorodott.

— De drága angyalom, meghalok, ha nem láthatlak többé, nem ölelhetlek és csókolhatlak. Jer velem, elviszlek innét messze-messze s ott majd nyugodtan élünk együtt.

A menyecske azonban állhatatos maradt, nem tágitott.

Józskó nagy busan ballagott hazafelé.

IV.

Tari gyerek nem sokáig bántódott. Mikor belátta, hogy az asszonnyal tényleg nem boldogul többé, szépen megházasodott és régi szerelmét felesége karjaiban lassanként elfelejtette.

Kecskésnéél azóta a családi béke ismét helyreállt, különösen, hogy egy szép napon beköszöntött a golyamadár. Egy jóképű barna gyereket hozott. Igaz ugyan, hogy Kecskés szöke volt s az arcokat illetőleg sem lehetett a legkisebb hasonlatosságot felfedezni, no de az mit sem tört.

Kecskés gazda majd megkapult örömeiben, midőn a tudós asszony a csemetét karjaiba nyomta.

A menyecske pedig, a mikor meglátta a gyermeket, — elkezdett keservesen sirni...

D. Bodó Mátyás.

2—, 109 tanulótl Kis-Jécsaról 2 28, Boróczy Dezsóné 2—, Stachó Szever Margitta 7—, id. Bandár Miklós Ibrány 2 07, Gyertyámosi népi iskola 3 18, Kovács Ferenc Felső-Szeged 3 72, Szabó Jánosné Körös-Tarcsa 2—, Kir. adóhivatal Makó 18 40, Steiger Gusztáv tanító Káty 70, Lajosfalvi takarékpénztár gyűjtése 7 31, Partilla Maria gyűjtése 23—, dr. Ott Konradné gyűjtése 4—, Klacsó Károlyné gyűjtése 1—, Bánvai Jakab gyűjtése 10 60, Hanzmann János 10 38, Harasztí Tivadarné 15—, Zsótér Ákosné 5—, Dombó községi hitelszövetkezet 3—, Allami isk. igazg. Orosz Endre Apahida 2—, Koller Károly csobánkai tantest. 2 80, Pataly Pal Aranyos gyűjtése 3 20, Bagó József Győr 1 20, Gyarmathy Ferenc Szentfűlöp 2—, Paál Sándor Kisgalonfalva 2—, dr. Szász István 9 31, Hajnal Manó Partos 2 50, P. ü. igazgatóság Marosvásárhelyt 2—, Szemion Mihály Derisk (Hontmegeye) 1 80, Baranya Vörösmartí köles. segélyző-egylet 2—, Tóth Lipót Kékkő 1—, Palóczy Horváth István és neje Örkény 20—, Babocsay Sandorné Eger 2—, Székely Lajos Újpest 60 80, Nagy Jánosné Dicső-Szt.-Márton 1—, Körjegyző Vanyarc 2 20, Előljáróság Hajduszentm. 2—, Bács-Bodrogmegeye közönsége 500—, Gulai polgári finiskola gyűjtése 2 70, Előljáróság Kiskunlacshaza 5—, Tremko Mihály Berettó 2 10, Allami elemi iskola tantestülete Kaposvár 5—, Körjegyző Nográd-Bercel 9 80, Kun Lajos Tök Zsambék 8—, Harczér Józsefné 2—, Molnar Gábor gyűjtése Gombos 10—, Ragányi Jánosné Cegléd-Bercel 1—, Előljáróság Bekes-Szent-András 5—, Kokova község gyűjtése (Gömör, Kis-Hontmegeye) 16 30, Allami polgári iskola Pálánka 1—, Heim Alajos tanító Glogon 3—, Haha Sandorné Bács-Mederes 4—, Öcsöd község adománya 4—, Újhelyi Lajos plébános Sarud 2—, Alibunari járási tkptár 20—, Schütz József tanító Lovrin 3 48, Mezőtelegdi körjegyzőség 3 50, Tóth Károly jegyző Szőreg 8 60, Schön Lőrinc tanító Fekete 4 80, Főszolgabíró Tata 5 30, Szekács Dezső isk. igazg. Dolva 10—, Murány község előljárósága 4—, Főszolgabíró gyűjtése Liptó-Szent-Miklós 10—, Füle község adománya 2—, Főszolgabíró Devecser gyűjtése 13 30, Főszolgabíró Tenke gyűjtése 16—, Mosászy Titusné Eperjes 1—, Főszolgabíró Hódmező 1 90, dr. Wóh Aladárné Terbeléd 10—, dr. Munkácsi Pálné 3—, Előljáróság Kimece 1 70, Hodony község 6—, Áll. iskola Facset 4 50, dr. Nagy Mór polgarmester Kiskun-Halás 10 90, Érmihályfalva község 33 50, Főszolgabíró Tenke 9—, Főszolgabíró Somogy-Csurgó 17 80, Pálánkai járásbíró 1 80, Benyovszky Pálné N. Szredisty 14 30, Tolvajh Sámuelné 3—, Vojnich Dávid 2—, Kerecz Kálmán 2—, Adóhivatal Nagy-Károly 4 50 dr. Kemény Fülöp 1—, Temes Monostor községe 5—, Récsi Edéné 5—, Vég Gyuláné Mindszent 1—, Főszolgabíró Bares 6 40, Főszolgabíró Mándok 1 30, Botka János 6—, Siklós nagyközség 18 50, Főszolgabíró Petrosény 5 80, dr. Farczy Pal Helme 2—, Berényi Jenő Zalaszentgrót 2—, dr. Balpataky Imre 2—, Owáth Kálmár kjegyző Nyüved 14 40, Pinye község 5 48, Römer Domokos 1—, Takács Miklósné 0 70, Főszolgabíró Groma 9 20, Óvári Ferencné 2—, Főszolgabíró Gyula 27 10, Körjegyzőség Sarmellék 2— korona. Az eddig kimutatott 10 938 korona 44 fillérrel összesen 14 331 korona 46 fillér.

— **A karlovai átszállás.** A nagyikindaiak sokat panaszkodtak a miatt, hogy nekik Nagybecskerek felé menet Karlován át kellett szállni s az ottani állomáson néha egy teljes órát hóban, fagyban, vízben, sárban vagy a forró napon várakozással eltölteni. A nagyikindai városi tanács e baj orvoslása végett a miniszterhez kérvényt intézett és a miniszter helyt adván a kérelemnek, intézkedett, hogy ezenül direkt kocsit vigye a vicinálison a kikindai utast Becskerek felé.

— **Halálos kártárs.** Gintner János pancsovai napszámos vasárnap délután Juon Gusztáv napszámos társával együtt ivott a Weifert-féle kocsmában. Iddogálás közben kártársai kezdtek, de csakhamar összeveszték. A veszekedés vége az lett, hogy Gintner kést rántott s Juont úgy szurta hasba, hogy az menten összeesett s néhány pillanat múlva meghalt. A gyilkos még az nap önként jelentkezett a rendőrségnél, honnan az ügyészségre kísérték.

— **Öreg asszony nem vén asszony!** Schaff Mária 50 éves szárcsai asszonyhoz a napokban beállított egy csinos külsejű úri ember és Hoffmann Józsefné mutatta be magát. Beszédbe ereszkedett a fiatal szívű asszonnyal és elmondta, hogy Dániel bárónál magtáros, 12 000 k. léspénze van és elvanné feleségül Schaff Mariát, az esküvő után pedig 4000 koronát iraina a nevére. Schaff Mária örömmel egyezett bele a házasságba és így 18-án délelőtt 9 óratól 19-én délutánig együtt mulattak. Mulatozás közben a férfi megfigyelt mindent a házban és amikor a ruhaszekrényt meglátta, a szekrényben járt, a ruhaszekrényt elvette annak kulcsát, kinyitotta a szekrényt és az ott eirejtett 400 koronát

kitevő készpénzt magához vette. 20-án magával csalta az asszonyt Nagybecskerekre, hogy ruhát akar neki vásárolni és aztán alkalmas időben eltűnt nyomtalanul. Az asszony nagy busan hazautazott és otthon aztán, amikor látta a pénz hiányát, jött tudatára annak, hogy nem szabad mégsem oly könnyen hevülni. A megejtett nyomozásnak még nem sikerült a tettes kilétét kideríteni.

— **Paraszt szélhámos.** Veszedelmes csaló után kutat most a nagyikindai rendőrség, melyhez a délvidéki rendőrhivatalok közül többen csatlakoznak. A múlt hét elején történt, hogy Rajkov Mladen nagyikindai városigazdához egy 20—22 év körüli, jómódu bácskai legény állított be s magát szintén Rajkov Mladennek mondván, azt állította, hogy Petrovoszelléről való és a házigazda távoli rokonakép mutatkozott be. A házigazda a szerb ember ismert szives vendégszeretetével marasztalta a jövevényt, aki ott meg is hált és reggelre kelve a gazda tanujára ment s ott is Rajkovnak mondotta magát házigazdájára fia előtt, aki ugyancsak vendégszeretően marasztalta és két napig ott is tartotta. Harmadnapra azonban a bácskai rokon feltört a ruhaszekrényt s onnan két aranyláncba foglalt sővereigut ellopva, nyomtalanul eltűnt. A rendőrség keresi, de keresik másfelől is hasonló cselekedetek miatt.

— **Legkitűnőbb.** legkellemesebb, legolcsóbb piperezsappan a Kolozsvárt készülő Heinrich-féle Szent László fertőtlenítő piperezsappan. Egyedüli, tényleg desinfectiói toilette-szappan. Egyedüli gyártója a szabadalmazott ásvány-, higién- és irodai szappannak, melyek a kézzől mindennemű zsirt, olajat, vagy festéket azonnal eltávolítanak hideg vízben is. Kapható: Kellner József, Basch Ernő gyógyszerárban, Melkuhn Dezső drogueriájában, Petz Antal, Perger Rezső, Wéhner György és Weiterschan Jakab urak üzletében.

— **Gyilkos légy.** Farka Pavel nagyszentmiklósi gazda embert a napokban egy légy megcsipte. A csípésből vérmérgezés támadt s a szerencsétlen ember két napi kínos szenvedés után meghalt.

— **Házaspár a kutban.** Különös eset történt a múlt hét elején Manasz József, tkánizsai uradalmi gépész házában. A gépész neje ugyanis, aki reményteljes állapotban van, egy haragos pillanatában bele lépett a kutba s az ott lévő kötélen villámsebességgel lebecsajtkozott abba. Az éppen otthon időző férj rögtön segélyére sietett nejeinek, de zavarában a helyett, hogy létrát eresztett volna a kutba, a kötélen ő maga becsajtkozott le. Természetesen így sem maga, sem neje nem juthatott a fölszínre s bár az alacsony vízállás folytán egyikőnek sem történt semmi bajuk, nem tudtak kiszabadulni a kutból. Hosszas kiöltözésükre sikerült a szomszédok figyelmét felkölteniök, akik a szorongatott helyzetben levő házaspárt létrák segélyével kimentették. A hirtelen haragu asszonynak alapos kézhorzosolásokon kívül egyéb baja nem történt.

Közgazdaság.

□ **Állatbetegségek.** A földmívelésügyi miniszterium közlése szerint Torontálvármegye területén a következő állatbetegségek észleltettek a legutóbbi időben:

Veszetttség:

csenei j. Német.

Takonykór és bőrféreg:

bánlaki j. Partos, Zichyfalva, módosi j. Szerbneuzina 4 u., nagybecskereki j. Jankahid, párdányi j. Fény, perjámosi j. Pészak, törökbecsei j. Törökbecse, törökkanizsai j. Törökkanizsa, Nagybecskerek.

Ragadós száj- és körömfájás:

bánlaki j. Tolvádia, nagybecskereki j. Szerbaradac 1 l., nagyszentmiklósi j. Kiszombor 5 u., Valkány, törökkanizsai j. Óbéba 1 m. Nagybecskerek 1 p.

Ivarszervi hólyagos kiütés.

antalfalvi j. Crepája 2 u., bánlaki j. Zichyfalva,

Rühkór:

antalfalvi j. Ozora ló, Tomasevac ló, bánlaki j. Bánlak ló, Dolác ló, Kanak 3 u. ló, Nagygáj ló, Nagymargitta ló. csenei j. Klári 2 ló, módosi j. Bóka ló, Keresztes ló, Rudna 2 u. ló, nagybecskereki j. Katalinfalva ló, Lukácsfalva ló, Nagytorák ló, Oriovát 2 u. ló, Rogendorf 2 u. ló, Szerbelemér ló, Torontál-lerzsébetlak ló, nagyszentmiklósi j. Porgány ló, Valkány ló, párdányi j. Cseba ló, Dinyás 6 u. ló, Fény 2 u. ló, Magyaritbe ló, Szerb ltebe 3 u. ló, Szerb-Párdány ló, perjámosi j. Sáralfalva ló,

törökbecsei j. Aracs 25 u. ló, Beodra ló, Kumán ló.

Sertésorbánc:

antalfalvai j. Antalfalva, Baranda 4 u., Torontál-vásárhely 2 u.,
csenei j. Öregfalva 1 t.,
párdányi j. Nemetpárdány 4 u., Szerbárdány 5 u.,
törökbecsei j. Aracs 1 t., Törökbecse 1 t.

Sertésvész:

alibunári j. Szamos.
bánlaki j. Bánlak 2 u., Kanak, Nagygáj, Tolvadia 17 u.;
csenei j. Német,
módosi j. Bóka, Gyér, Macedónia 11 u., Módos 16 u., Rudna 1 m.,
nagybecskereki j. Ernesztáza 18 u., Lázárföld 6 u., Lukácsfalva 1 p., Nemetécska 37 u., Nemetelemér, Szerbelemér 8 u., Zsigmondfalva 38 u.,
nagykikindai j. Mokrin, Szerbpadó,
nagyszentmiklósi j. Kiszombor 1 m., Szerbesanád 5 u.,
párdányi j. Csebza 1 t., Gyülvész 11 u., Ivánda 1 t., Ótelek 2 u.,
perjámosi j. Bogaros, Perjámos 3 u.,
törökbecsei j. Kumán 4 u., Melence, Torda,
törökkanizsai j. Cséka 4 u., Oroszlamos 2 m.,
zombolyai j. Csöztelek 1 p.,
Nagykikinda 1 t.
Nagybecskerek 8 u.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Az oroszok újabb nagy veresége.

Budapest, július 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a „Standard”-nak Tiencsinből táviratozzák, az oroszok 24-én Dasicsaonál óriási vereséget szenvedtek. A harc tízenegyszer órát tartott s rendkívül véres volt. Az oroszok keményen harcoltak, azonban a japán tüzérség oldalba kapta az oroszokat s olyan gyilkos tüzelést zúdított rájuk, hogy az oroszok nem bírták ki. Csatarendjük csakhamar felbomlott s vad futással menekültek. Az oroszok vesztesége több ezer ember. Lövészsereik és ágyúik a japánok kezébe kerültek.

Angol-orosz konfliktus.

Budapest, július 26 (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, itt rendkívül nagy izgalmat és felháborodást kelt az a hír, hogy a vladivosztoki orosz flotta elsüllyesztett egy angol hajót, az orosz önkéntes flotta pedig elfogta az „Arctova” nevű angol gőzöst. Az angol lapok szenvedélyes hangú cikkben szólítják fel a kormányt, hogy az oroszoktól szigorú elégtételt követeljen.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 26-án.
- Távirati tudósítás. -

Budapest, július 26.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, amelyen folytatták a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Ma elsőnek Buzáth Ferenc beszélt a költségvetés ellen.

Utána Molecz Dániel a városok közigazgatásának rendezését sürgeti.

Ezután Smialovszky Valér szóval fel, majd Rakovszky István a Fenyő-ügyet teszi szóvá s kéri a miniszterelnököt, hasson oda, hogy Fenyővel szemben a rendőri felügyelet szigorítsék.

Kovács Pál a városok közigazgatása ügyében csatlakozik Molecz Dánielhez.

Sebess Dénes az erdélyi városok közigazgatását sürgeti.

Vészi József a tüdőbetegek szanatóriumának felállítását kéri.

Most Tisza István gróf miniszterelnök reflektál az elhangzott felszólalásokra. A Fenyő-ügyben kijelenti, hogy a rendőrség eljárását a bíróság szabja meg. A városok közigazgatásának rendezésére vonatkozólag kijelenti, hogy azzal a kormány foglalkozik; ugyszintén foglalkozik a szanatóriumok felállításával is, melyeket a városokon kívül kíván elhelyeztetni.

József Ágost főherceg Kecskeméten.

Budapest, július 26. (A „Torontál” ered. távirata.) Kecskemétről táviratozzák: József Ágost főherceg, aki tegnap Kecskemétre érkezett, ma délelőtt szemlét tartott az itteni honvédszárság fölött, a lovasági gyakorlóterén. A szemle igen jól sikerült s a főherceg legteljesebb elismerését fejezte ki. A főherceg holnap délutánig marad Kecskeméten.

Minisztertanács.

Budapest, július 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt a képviselőházban az ülés előtt minisztertanács volt, a melyen folyó ügyeket intéztek el.

Zichy Mihály állapota

Budapest, július 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról táviratozzák, Zichy Mihály állapotában tegnap javulás állott be s az orvosok remélik, hogy a nagy művész egészsége rövid idő alatt helyreáll.

Az amerikai hajóraj Fiumében.

Budapest, július 26. (A „Torontál” ered. távirata.) Fiuméből jelentik: Ritka eleven élet uralkodik most itt, hogy az amerikai hajóraj Fiumében időzik. Tegnap este az Adamich-molót, az Adamich-teret és a kormányzói palotához vezető utat nagy villamos ivlámpákkal világították ki. Az Adamich-terén este hangverseny is volt, a melyen először az amerikai himnuszot játszották el az amerikaiak frenetikus tapsai közben. Ma este Rosner Ervin báró kormányzó fényes estélyt ad az amerikaiak tiszteletére. Az estélyen hangverseny is lesz, amelyen Krammer Teréz, Szilágyiné-Bárdossy Ilona és Takáts Mihály az Opera művészei működnek közre. Holnapután velencei éjjeli ünnepséget rendeznek a Quarnerón, hajók és lampionokkal kivilágított csónakok sétatfelvonulásával.

Franciaország és a Vatikán.

Budapest, július 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából jelentik, két renitens francia püspök miatt a Vatikán és Franciaország között kitört konfliktust sikerülni fog simán elintézni. Ez irányban a Vatikán és Franciaország között folytonos diplomáciai tanácskozás folyik s e tanácskozások során, hír szerint, sikerült tegnap megoldást találni.

Nagy mézárós-sztrájk.

Budapest, július 26. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Csikágóból jelentik, tegnap az összes mézárós és hentesipari munkások sztrájkba léptek. A sztrájkolók száma 54.000.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. július 26.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki új	76	9.85	10.—	80	10.20	10.35
Pestvidéki új	76	9.80	9.90	80	10.—	10.25
Bánsági új	76	9.70	9.85	80	10.10	10.25
Bácskai új	76	9.85	10.—	80	0.—	0.—
Rozs elsőrendű					7.—	7.10
„ másodrendű					6.90	7.—
Árpa takarmány					6.25	6.50
„ égetni való					6.10	6.25
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					6.75	6.90
Tengeri bánsági					—	—
„ másnemű					6.40	6.50
Repce káposzta					10.25	10.85
„ bánsági					—	—
Köles					0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, július 26. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak szilárdak Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	9 85—
Buza (áprilisra 1905.)	10.22—
Tengeri (új)	6 56—
Zab (októberre)	6.84—

Nyilttér.*

NESTLÉ-LEFÉLÉ Gyermek-Iszja.
Féltudhatatlan
gyomorbetegék, diarrixiában, bélhurutban szenvedők számára.
Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
Kísérleti célokra fél dobozok a 1 Korona.
A tisztelt szülőknek próbadobozok és róbiratok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNAL féle
forakltárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

(550a—6.1)

Robitschi „Styria-forrás”
Gyógyhatású víz: gyomordaganat és görcsök, Bright-féle veselob, torok- és gégehurut, gyomor- és bélkatarus, húgysav- és hólyagbántalmak, székrekedés és májbajok ellen.
Kitűnő gyógyssiker! Orvosiilag ajánlja!
Magyarországi foraktár:
Hoffman Józsefnél Budapest, Bathory-utca 8

(506/d—1.1)

* Az e rovat alatt közölt-kért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1904. május hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról este: 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

20.273/1. szám.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége a Rákos rendezőpályaudvari olajgázcgyár céljaira, az 1904. évi augusztus hó 15-től 1905. évi augusztus hó 15-ig terjedő egy éven át, esetleg kedvező árak elérése esetén az 1907. évi augusztus hó 15-ig terjedő 3 éven át, olajgázfejlesztéshez szükséges szabványos Tinsch-féle megfelelően megmunkált öntött acél gázgörek szállítását biztosítani kívánván, arra ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A gázgörek évi szükséglete 65 darab. A szállításra vonatkozó részletes módozatokat magában foglaló ajánlati felhívás valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, valamint az országos iparegyesületnél megtekinthető, az üzletvezetőség általános osztályában (Teréz-körut 62. I. em. 8. ajtó) pedig megszerezhető.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező 122201/96. sz. általános anyagszállítási feltételek a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szerezhetők meg. A szabályszerűen kiállított s ivenkint 1 koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékon ezen felirással: „Ajánlat a 20273/904. számhoz” ellátva, legkésőbbben 7. évi július hó 30-án déli 12 óráig üzletvezetőségünknel (Teréz-körut 62. szám I. em. 5. ajtó) adandók át, a bánatpénz pedig ugyanott a gyűjtőpénztárnál f. évi július hó 29-ig teendő le.

Budapest, 1904. július 1.

Az üzletvezetőség.
(Utányomás nem díjazatik.)

Orlovát községe.

880. szám 1904.

552-3.1

Árverési hirdetmény.

Orlovát község tulajdonát képező mintegy 800-1000 holdat képező Csentá és Rudoifsgnad községek közelében levő réti szántóföldje 6, esetleg 10 évre hasznosbérbe adatik.

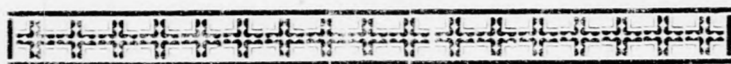
Kikiáltási ár holdanként 28 korona, bánatpénzül az árverés alkalmával 2800 korona leteendő, a többi feltételek a jegyző irodájában bármikor megtekinthetők.

Az árverés f. évi augusztus hó 4-én d. e. 9 órakor tartatik meg.

Kelt Orlováton, 1904. évi július hó 21-én.

Vojnov,
bíró.

Popovity,
jegyző.

Alulírott házában két egymásba nyíló, 1 utcai és 1 udvari

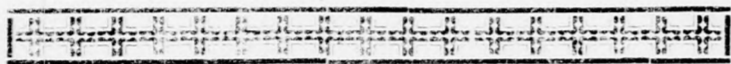
butorozott szoba

június 15-től egész évre vagy hónapra kiadó.

Menczer Lipót,

Melencei-utca 289/7.

(442-x.16)

Oppova község előljárásága.

1063. sz. 1904.

549-3.2

Árlejtési hirdetmény.

Oppova község képviselőtestülete folyó évi július hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlésén 112/904. kgy. szám alatt hozott határozatával a jegyzői lak és istállóépület tatarozását, illetve helyreállítását határozta el. Az e körüli munkálatokra nézve az árlejtés ezennel hirdettetik ki. Az árlejtés folyó évi július hó 28-án d. e. 9 órakor a község házában fog megtartatni. Az előirányzott összeg 2450 korona, az anagót pedig a község adja meg, a mely anyagok csak az ács- és kőműves munkálatokra vonatkoznak. Árlejtési szándékozók felhívattak, hogy az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási, illetve az előirányzott összeg 10%-át készpénzben a községi letéti pénztárnál elhelyezzék.

Oppova, 1904. évi július hó 22-én.

Községelőljáróság.

Sok pénz!

400 koronáig kereshetnek minden rangu egyének havonként, rizikó nélkül mellékkereset gyanánt. Bővebbet „A. B. 34.” alatt Annoncen-Bureau des „Merkur” Stuttgart, Schwabstrasse.

17313. sz. 1904.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Debrecen.

Pályázati hirdetmény.

A tokaji Tiszahidunk alatt fennmaradt cirka 35 db régi cölöpnek robbantás vagy kihúzás útján való elhávolítása tárgyában ezenel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg felbélyegzett ajánlatok legkésőbbben f. évi július hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

Az ajánlatok borítékai a következő felirással látandók el: „Ajánlat a tokaji Tiszahidunk fennmaradt régi cölöpök eltávolítására.”

Bánatpénz fejében legkésőbbben f. é. július hó 29-én délelőtti 11 óráig 200, azaz kétszáz korona teendő le készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban, a debreceni üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Kelt Debrecen, 1904. július hó.

(3.1)

Az üzletvezetőség.
(Utányomás nem díjazatik.)

Torontálmegyei közlékezési bizottságának elnökétől.

3709. szám. 1904.

551-3.1

Árlejtési hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi június hó 25-ik napján 39901. sz. alatt kelt leiratára Torontálmegye törvényhatósági bizottsága folyó évi július hó 11. napján 1176. kgy. 18774/904. sz. alatti hozott határozatával elrendelte, hogy a beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. c. alapján a vármegyében az 1904., 1905. évben kiépítendő törvényhatósági közutakhoz szükséges kőanyagoknak beszerzése nyilvános versenytárgyalás útján biztosíttassék.

A beszerzendő kőanyagok mennyisége a következő:

Évben	terméskő m ³	kavics m ³	zuzalék m ³	összesen m ³
1904.	11500.00 m ³	7600.00 m ³	900.0 m ³	20000.00 m ³
1905.	24300.00 m ³	15900.00 m ³	1900.00 m ³	42100.00 m ³
mind-össze	35800.00 m ³	23500.00 m ³	2800.00 m ³	62100.00 m ³

Ezen kőanyagok beszerzésének biztosítása céljából folyó évi augusztus hó 29. napján d. e. 10 órakor Torontálmegye főispáni kistermében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Ajánlatok külön az utalpköre és külön a kavicsra és zuzalékra vagy együttvéve az összes köneműekre, úgy az évenkénti, valamint az összes kőanyag-szükségletre, főleg utalap és kavicsra h. csuci trachit, lukareci basalt, borossebesi trachit, zsidóvári vagy bukini gránit tisztán utalpkőnek fenti köneműk kivül leászai és dunabogdány vidéki vagy teljesen hasonló minőségű s csakis a pályázati részletes feltételekben körülírt minőségű kővekkel tehetők.

Az ajánlati öltés után számítható 5%-nyi bánatpénz már előzetesen a nagybecskereki m. kir. adóhivatalnál leteendő és az ennek megtörténtét igazoló pénztári nyugta vagy annak körjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlatához csatolandó.

Az ajánlattal továbbá bemutatandó a felajánlott kőanyagokból 2-2 db az ajánlattevő pecsétjével ellátott minták és a mennyiben a felajánlott kőanyagok a budapesti kir. József-műegyetem műszaki mechanikai laboratoriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltattak az ezen hivatalos vizsgálatokról kiadott bizonyítványok 1-1 hiteles másolata is.

Az ajánlatok a kitűzött határnapnak délelőtti 10 óráig Torontálmegyei főispánjához, mint a vármegyei közigazgatási bizottság elnökehez nyújtandók be.

Az ezen kőanyag beszerzésér vonatkozó általános és részletes feltételek és szerződési minta a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők és a vállalati feltételek átvehetők.

Nagybecskerek, 1904. évi július hó 21-én

Főispán távol:

Jankó,

a lispán.

*) melyből vízszállítás útján kombinálható 12400 m³ (A részletes feltételek 1830 m³ lek 27. §. alapján.)

Helybeli vállalat keres augusztus 15-én, esetleg augusztus 1-én való belépésre kezdőfizetéssel értecsigizett

irodai
gyakornokot,

ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja.

Ajánlatokat a „Torontál” kiadóhivatala „C. 30.” jelige alatt továbbít.

(537-x 9)

Gizella-rakpart 462. szám alatt
3 utcai, 1 udvari szobából és
mellékhelyiségekből álló

lakás,

— villamvilágítás bevezetve —

1904. november 1. kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

özv. dr. Kollarits Mihályné.

548-3.2

163.248/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legelősebb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Új-Bombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1904. május hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p. kor, minden esütőtörtökön reggel 7 óra 30 perc.

2. Indulás Fiuméből Anconába minden szerdán reggel 7 óra 30 percekor és minden pénteken és hétfőn este 8 óra 15 percekor.

3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 percekor és pénteken reggel 7 órakor.

4. Indulás Anconából Fiuméba minden esütőtörtökön reggel 7 órakor és minden kedden és szombaton este 8 óra 30 p. kor. Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt. Márk téren.

Menetdíjak

a hajó-átkelesi illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat		Személyvonat
			I. osztály	II. osztály	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40.00	30.00	16.00
„	Cannes	franc.	122.45	87.80	—
„	Firenze	„	79.80	58.10	32.50
„	Genova	„	95.55	69.10	38.95
„	Grasse	„	124.60	89.25	—
„	Lyon-Portoche	„	134.55	95.70	—
„	Marseille	„	144.05	102.40	—
„	Milano	„	76.25	55.60	31.05
„	Menton	„	116.30	83.65	—
„	Nápoly	„	106.85	77.05	43.00
„	Nizza	„	119.00	85.45	—
„	Róma	„	80.05	58.25	32.60
„	Torino	„	95.40	69.00	33.90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51.40	37.40	19.50
Berlin	„	márka	103.80	73.50	41.20
Breslau	„	„	80.60	58.00	31.50
Hamburg	„	„	130.20	93.10	54.90

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átkelesi díj magában Fiuméből Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálóllyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 „
III. (fedélzet) 6 „

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalato, Metkovicba, Raguzába és Cattaroba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyi-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadhatók.

Budapest, 1903. november hóban

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.